

Статті із періодичних видань

Гетьманат Павла Скоропадського // Позакласний час. – 2018. – № 3. – С. 34-39 вкладки.

[Гетьманський переворот 1918 р.] // Країна. – 2018. – № 16. – С. 46-50.

Дояр, Л. Як українські селяни світові закони порушували: [про гетьманат П. Скоропадського] / Л. Дояр // Голос України. – 2021. – № 64. – 2 квітня. – С. 14.

Коляда, І. Українська держава Павла Скоропадського / І. Коляда // Історія в рідній школі. – 2018. – № 9. – С. 24-29.

Останній гетьман: [спогади членів сім'ї] // Українська культура. – 2018. – № 5-6. – С. 1-70.

Павличко Д. Павло Скоропадський. Відродження української державності / Д. Павличко // Літературна Україна. – 2018. – № 13. – С. 4-5.

Поміrkований гетьман // Шкільна бібліотека. – 2018. – № 4. – С. 50-54.

Скринченко, В. Останній гетьманат, його уроки та наслідки / В. Скринченко // Слово Просвіти. – 2019. – № 24. – 13 червня. – С. 6.

Сулима, Л. Останній гетьман: до 100-річчя постанови Держави Скоропадського / Л. Сулима // Голос України. – 2018. – № 80. – С. 15.

Терещенко, Ю. Консервативна революція гетьмана Павла Скоропадського / Ю. Терещенко // Історія та правознавство. – 2018. – № 7-8. – С. 21-27.

Тихомиров, В. “Не для своєї користі беру я на себе тяготи тимчасової влади...” / В. Тихомиров // Голос України. – 2018. – 19 травня. – С. 15.

Електронні ресурси

Що встиг Скоропадський? <https://www.istpravda.com.ua/articles/2018/12/13/153341/>

Невідома Україна. Павло Скоропадський. <https://www.youtube.com/watch?v=T2KLU2A3RIM>

Комунальний заклад
«Запорізька обласна бібліотека
для дітей «Юний читач»
Запорізької обласної ради

69006

м. Запоріжжя

вул. В. Лобановського, 14

Телефони: (061) 236-85-62

236-85-63

236-86-27

236-86-49

Ел. пошта: zobd@ukr.net

Сайт: <http://zobd.zp.ua>

Комунальний заклад
Запорізька обласна бібліотека
для дітей «Юний читач»
Запорізької обласної ради

Поборник незалежності

До 150-річчя від дня народження
державного та військового діяча,
гетьмана Української Держави
Павла Скоропадського

Біобібліографічна довідка

Запоріжжя

2023

**“Головною своєю метою
я ставлю користь
і благо народу
всім дорогою нам Україні”
Павло Скоропадський**

Павло Петрович Скоропадський був нащадком кількох українських козацько-шляхетських родів. Народився він 15 травня 1873 року в німецькому місті Вісбаден, але дитинство провів у родовому маєтку в місті Тростянець на Сумщині. Освіту Павло розпочав у гімназії в Стародубі. 1886 року вступив до Пажеського корпусу в Санкт-Петербурзі, а у 1893 році успішно його закінчив.

Він збудував блискучу військову кар'єру. Брав участь у російсько-японській та Першій світовій війнах. Був нагороджений Георгіївським хрестом IV ступеня та багатьма орденами. Згодом отримав чин генерал-лейтенанта і був призначений командиром 34-го армійського корпусу, що базувався в Україні.

У жовтні 1917 р. делегати З'їзду вільного козацтва обрали Павла Скоропадського отаманом. Після жовтневого перевороту 1917 р. став на бік Центральної Ради, брав участь в організації оборони України від наступу більшовицьких військ.

29 квітня 1918 року, внаслідок державного перевороту, за підтримки німецьких військ, Павло Скоропадський взяв владу в Україні, проголосивши себе гетьманом. Він розпустив Центральну Раду та проголосив Українську Державу, ухвалив Закони про державний устрій України.

Гетьман розумів, що його держава має бути українською, та здійснював політику м'якої українізації. Було відкрито близько сотні українських гімназій, до навчальних програм введена українська мова та історія як обов'язкові предмети, видано кілька мільйонів підру-

чників. В Києві та Кам'янці-Подільському були відкриті українські державні університети, історико-філологічний факультет у Полтаві, створені Українська академія наук, Державний український архів, Національна галерея мистецтв, Український історичний музей, Українська національна бібліотека, Український театр драми і опери, Український симфонічний оркестр тощо. Але через москвофільські настрої в державному апараті він не мав належної підтримки в національному питанні.

Гетьманська держава проіснувала сім з половиною місяців. І хоча Скоропадському вдалося домогтися міжнародного визнання Української Держави, ні побудувати дієву армію, ні провести аграрну реформу він не встиг. 4 листопада 1918 р. гетьман проголосив федерацію України з майбутньою небільшовицькою Росією. Це привело до повстання проукраїнських сил, в результаті чого через місяць він зрікся влади. В Києві було проголошено Директорію.

Павло Скоропадський таємно виїхав до Берліна, а потім – до Швейцарії, де возз'єднався з сім'єю: дружиною та дітьми, яких мав ше-

стеро. Згодом вся сім'я оселилась у місті Ванзеє у Німеччині.

Під час II Світової війни Скоропадський обстоював інтереси українців перед німецькою владою, допоміг звільненню з німецьких концтаборів С. Бандери, А. Мельника, Я. Стецька та інших. 16 квітня 1945 р. під час бомбардування станції Платлінг поблизу Мюнхена він був смертельно поранений і 26 квітня помер у шпиталі монастиря Меттен. Похований у м. Оберсдорф.

Павло Скоропадський залишається у пам'яті нащадків палким патріотом України, який у надзвичайно складні історичні часи зумів роз-

Бібліографія

Книги

AVE: до 100-ліття Гетьманату Павла Скоропадського. – Київ: ВД ТОВ Українська прес-група, 2018. – 680 с.

Громенко, С. Скоропадський і Крим. Від протистояння до приєднання / С. Громенко. – Київ: Наш формат, 2021. – 352 с. : іл.

Мараєв, В. Україна. 1918: хроніка / В. Мараєв. – Харків: Фоліо, 2020. – 295 с. : іл.

Млиновецький, Р. Нариси з історії українських визвольних змагань. 1917-1918 рр. / Р. Млиновецький. – Київ: Каменярь, 1994. – 574 с.

Нартов, В. Видатні особистості України / В. Нартов. – Харків: Книжковий клуб “Клуб Сімейного Дозвілля”, 2007. – 400 с.

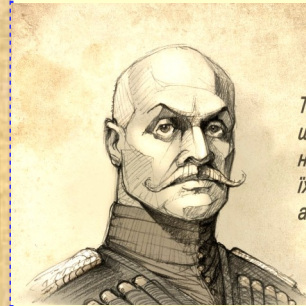
Савченко, В. Павло Скоропадський / В. Савченко. – Харків: ТОВ ПЕТ, 2013. – 128 с.

Савченко, В. Павло Скоропадський – останній гетьман України / В. Савченко. – Харків: Фоліо, 2008. – 560 с.

Солдатенко, В. Проект “Україна”. 1917-1920 рр.: постаті / В. Солдатенко. – Кіровоград: ІМЕКС-ЛТД, 2013. – 511 с.

Хорошевський, А. Проект “Україна”. Галерея національних героїв / А. Хорошевський. – Харків: ТОВ “Бібколектор”, 2012. – 410 с.

Яневський Д. Проект «Україна». Грушевський. Скоропадський. Петлюра. Таємна історія української державності / Д. Яневський. – Харків: Прапор, 2012. – 921 с.

*Треба, щоб українці ніколи не забули,
що найгірший їх ворог - то більшовики,
на жодні компроміси з ними йти не можна;
їх можна лише поборювати
або від них тікати.*

Павло Скоропадський